



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1758/2023
01.08.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца Републике Србије – Министарство одбране, кога заступа Војно правобранилаштво - Одељење у Нишу, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Дражен Мијатовић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3433/2022 од 30.11.2022. године, у седници одржаној 01.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3433/2022 од 30.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3510/2021 од 05.05.2022. године, исправљеној решењем истог суда П1 3510/21 од 08.06.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име стицања без основа исплати 54.281,70 динара са законском затезном каматом од 04.12.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 61.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3433/2022 од 30.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П1 3510/21 од 05.05.2022. године, исправљена решењем истог суда од 08.06.2022. године, тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име стицања без основа исплати 54.281,70 динара са законском затезном каматом од 04.12.2018. године до исплате, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 61.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и одлучено да свака странка сноси своје трошкове првостепеног парничног поступка. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом надокнади трошкове другостепеног поступка у износу од 22.071,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке применом члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...10/23), Врховни суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је у радном односу код тужиоца, припадник је ВП .. Бујановац. Током 2017. године, приликом контроле рачуноводственог центра, утврђено је да је тужилац туженом у периоду од 2010. године до 2017. године, на име увећања зараде по основу минулог рада грешком уплатио 88.526,62 динара, више него што му припада по наведеном основу. Тужилац је туженом уплатио допис са захтевом за исплату износа од 88.526,62 динара, а тужени је на наведени допис одговорио истичући приговор застарелости од три године, те признао дуг за период од 01.01.2015. године до 31.10.2017. године у износу од 34.244,92 динара, који је са припадајућом каматом током првостепеног поступка исплатио тужиоцу, па се захтев тужиоца односи на исплату преосталог дела дуга по основу стицања без основа.

Првостепени суд је утврдио да је туженом у спорном периоду због грешке тужиоца исплаћен већи износ увећања зараде по основу минулог рада од оног који му припада, па је усвојио захтев тужиоца и обавезао туженог да на име стицања без основа исплати тужиоцу тражени износ.

Другостепени суд је, супротно закључку првостепеног суда, оценио да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, па је првостепена пресуда преиначена и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца, са образложењем да у случају да се приликом обрачуна зарада начини грешка, примењује се механизам за повраћај више уплаћених личних примања предвиђених Правилником о финансијском пословању у Министарству одбране и Војсци Србије („Сл. војни лист“, бр.17/2011).

Правилно је другостепени суд применио материјално право доносећи побијану пресуду. Разлоге за такву одлуку у свему прихвата и Врховни суд.

Наиме, чланом 38. став 4. Правилника о финансијском пословању у Министарству одбране и Војсци Србије („Сл. војни лист“ бр.17/2011, предвиђено је да када се контролом или на други начин утврди да је запосленом неправилно исплаћено лично примање, спроводи се поступак за повраћај средстава по процедурама датим у прилогу 2 овог Правилника. Прилогом 2 Правилника је прописано да када се контролом или на други начин утврди да је неоправдано исплаћено лично примање запосленом (у даљем тексту: дужник), покреће се поступак за повраћај, уколико посебним прописом није одређен други поступак. Наредбодавац, код кога се налази дужник, утврђује како је дошло до неправилно исплаћеног личног примања и висину износа, период за који је вршено неправилно лично примање, ко је доносилац решења, на основу којих доказа је донето решење, као и друге чињенице које су довеле до неправилно исплаћеног личног примања. Након утврђивања претходних чињеница, наредбодавац утврђује да ли постоје услови прописани Законом о општем управном поступку или другим прописима, на основу којих се решење може поништити, укинути или заменити. Уколико наредбодавац утврди да постоје неки од тих услова, дужан је да предузме мере да се решење поништи, укине или замени, при чему, као и у спровођењу осталих радњи користи стручну помоћ органа правне службе своје односно

претпостављене организационе јединице која у таквој служби и постоји. По доношењу решења којим се поништава, укида или мења раније донето решење, дужнику се доставља позив за повраћај неправилно исплаћеног личног примања ван спора. Позив за повраћај неправилно исплаћеног личног примања ван спора доставља се на обрасцу који је дат у прилогу 2/1. Уз примерак позива наредбодавац дужнику доставља предлог за закључивање писаног споразума о начину повраћаја неправилно исплаћеног личног примања. Образац споразума је дат у прилогу 2/2. Ако дужник прихвати предлог из става 2 ове тачке, поступак за повраћај неправилно исплаћеног личног примања окончаће се закључивањем писаног споразума. Уколико дужник не прихвати закључивање споразума и не пристане да добровољно, ван спора, изврши повраћај неправилно исплаћеног личног примања, списи предмета се достављају организационој јединици Министарства одбране надлежној за имовинско-правне послове ради покретања спора пред судом.

Имајући у виду цитирану одредбу општег акта туженог, а код утврђених чињеница током поступка, тужилац није поступао у складу са предвиђеном процедуром, већ је затражио судску заштиту без утврђивања чињеница предвиђених наведеним Правилником, па је правилно поступио другостепени суд, када је преиначио одлуку првостепеног суда и одбио тужбени захтев, као неоснован.

Осим наведеног, одредбом члана 211. ЗОО, прописано је да ко изврши испату знајући да није дужан платити, нема право да захтева враћање, изузев ако је задржао право да тражи враћање или ако је платио да би избегао принуду. Надлежна служба тужиоца је била дужна да се стара о правилном обрачуна зарада и истој је доступна документација туженог везано за године радног стажа и увећања по основу минулог рада, па је и то разлог за одбијање тужбеног захтева, како је, правилно закључио другостепени суд.

Неосновани су наводи тужиоца истакнути у ревизији да је испоштована процедура која је прописана општим актом у случају када дође до више исплаћених средстава, јер тужилац током поступка није доставио доказе да је спровео поступак прописан Правилником о финансијском пословању у Министарству одбране и Војсци Србије.

Врховни суд је ценио и остале ревизијске наводе и закључио да се њима не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, па ти наводи нису посебно образложени.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић